

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на 13 став (2) од Законот за јавно здравје („Службен весник на Република Македонија“ бр. 22/10, 136/11, 144/14, 149/15 и 37/16) и член 16 точка 2 и 3 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15, 192/15, 17/16 и 37/16 и Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/19, 153/19 180/19 и 275/19), Владата на Република Северна Македонија, на седницата, одржана на 12 јануари 2021 година, донесе

НАЦИОНАЛНА ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА 2021 ГОДИНА

I. Вовед

Национална годишна програма за јавно здравје во Република Северна Македонија за 2021 година (Програмата) е стандарден пакет на мерки и активности кои ги спроведуваат: Институтот за јавно здравје на Република Северна Македонија (ИЈЗ на РСМ) и 10-те Центри за јавно здравје (ЦЈЗ) како и активности кои ги спроведуваат Институтот по медицина на трудот на Република Северна Македонија (ИМТ на РСМ) и „Медицински факултет Скопје - Институт за епидемиологија и медицинска биостатистика“.

Програмата содржи мерки, задачи и активности за следење и проценка на здравјето и добросостојбата на населението, идентификување, предвидување, испитување, ублажување на здравствените проблеми и опасности во заедницата.

Во Програмата е утврден видот на задачите и финансиските средства за реализација на Програмата.

II. Цел на програмата

Програмата се изготвува со цел да се зачува и унапреди здравјето на населението, да се овозможи спроведување на основните функции и задачи на јавното здравје, преку организирани мерки и активности што ги превземаат државните органи, институциите, единиците на локалната самоуправа и други правни и физички лица во соработка со здравствените установи, да се обезбеди соодветен одговор во случај на јавно здравствена потреба и итност и појава на јавно здравствена вонредна околност, обезбедување и спроведување на меѓународните

здравствени правила, се со цел да се зачува и унапреди здравјето на населението.

Со задачите од оваа програма се обезбедува остварување на загарантирани права, утврдени потреби и интереси на сите граѓани што имаат карактер на унапредување на здравјето и преземање на мерки и активности за спречување и сузбивање на заболувањата, како и остварување на задачите и активностите на Центрите за јавно здравје и Институтот за јавно здравје на Република Северна Македонија, утврдени со член 48 од Законот за здравствената заштита и препораките на Светска здравствена организација (СЗО).

III. Извршители на програмата

Програмските активностите предвидени со оваа програма ги спроведуваат следниве извршители:

1. 10-те Центри за јавно здравје
 2. Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија,
 3. Институт за медицина на труд на Република Северна Македонија
 4. Медицински факултет Скопје - Институт за епидемиологија и медицинска биостатистика
- 10 - Центрите за јавно здравје и Институтот за јавно здравје на Република Северна Македонија потребно е согласно плановите за работа да достават до Министерство за здравство најдоцна до 1 февруари 2021 план и обем на активности за 2021 година.

Согласно доставениот план ќе се исплаќаат финансиските средства за предметната програма. Институтот за јавно здравје на Република Северна Македонија ќе врши надзор и контрола врз плановите, фактурите и извештаите.

ЦЕНОВНИК

Национална годишна програма за јавно здравје за 2021 година, единечни цени и вкупна сума по активности за Центри за јавно здравје - ЕПИДЕМИОЛОШКА ДЕЈНОСТ	
Индикатори	Единечна цена
Секојдневно прибирање и анализирање на индивидуални пријави за заразни болести во електронски систем и соодветни книги за евиденција	100,00
Обработка на пријави за изолиран-докажан причинител на заразна болест во електронски систем за евиденција и	100,00

соодветни книги за евиденција	
Изработка на епидемиолошки анкети за заразни болести и навремено доставување до Институт за јавно здравје, согласно законска регулатива и во зависност од епидемиолошката ситуација	800,00
Спроведување на теренски увиди во здравствени установи и кај матичните доктори, за контрола на пријавување и евиденција на заразни заболувања и микробиолошки докажани причинители на заразни болести, како и пријавување во АЛЕРТ системот. Изготвување и доставување на извештај за направениот увид	1.200,00
Изработка на месечни извештаи за заразни болести на ниво на Центри за јавно здравје (табеларни, со епи коментар - билтени)	15.000,00
Изработка на годишни извештаи за заразни болести на ниво на Центри за јавно здравје (табеларни, со епи коментар)	20.000,00
Подготовка на квартални извештаи за остварени активности по Националната програма за јавно здравје на ниво на Центар за јавно здравје	10.000,00
Теренски увид и извештај до Институт за јавно здравје за резултатите, причинителот и преземените мерки за сузбивање на заболувањето по извршениот увид од страна на Центри за јавно здравје	2.200,00
Анализа на состојбата и изработување на неделни извештаи за АЛЕРТ системот на ниво на Центар за јавно здравје	500,00
Теренски увиди за контрола на студен синџир и опфат во вакцинални пунктови и породилишта	1.200,00
Спроведување на активности за промоција на придобивките од имунизацијата кај населението	1.000,00
Пребарување на невакцинирани лица и организирање на активности за нивна вакцинација	1.200,00
Теренски увид и изготвување на информација по пријава за поствакцинална несакана реакција	1.200,00
Изготвување на квартални табеларни извештаи за вакцинален опфат по Центри за јавно здравје, по видови вакцини и ревакцини	6.000,00
Изготвување на шестмесечни табеларни извештаи за вакцинален опфат по Центри за јавно здравје, по видови вакцини и ревакцини	6.000,00

Изготвување на годишен извештај за спроведената имунизација за 2020 во Центри за јавно здравје, со опфат одделно за секоја вакцина/ревакцина (табеларен и наративен)	15.000,00
Прибирање и обработка на неделни извештаи за Акутна флакцидна парализа од болниците, испраќање извештај до Институт за јавно здравје	1.000,00
Центрите за јавно здравје ќе изврши увид во вакциналните пунктови за проверка на опфатот со вакцина против полио за Акутна флакцидна парализа случаите и нивните блиски контакти - деца на возраст до 15 години и ќе зема материјал за вирусолошко испитување	3.000,00
Изработка на епидемиолошки анкети за секој случај на мали сипаници и/или рубеола, земање материјал за лабораториска анализа и навремено доставување до Институт за јавно здравје	1.200,00
При сомневање за појава на епидемија, се прави епидемиолошки увид на терен и се изготвува информација која се доставува до Институт за јавно здравје/Државен санитарен и здравствена инспекторат/Министерство за здравство	10.000,00
Во случај на епидемија се подготвуваат неделни/месечни информации за актуелната состојба и преземените мерки и се доставуваат до Институт за јавно здравје	1.000,00
Апликација на вакцини кај лица над 18-годишна возраст - лица изложени на ризик и по епидемиолошки индикации	80,00
Детекција и анализа на потенцијални кластери	4.000,00
Вршење на теренски увид при зголемен број на заболени од заболувања кои се пренесуваат преку храна и вода и изготвени информации со предлог мерки	3.000,00
Обезбедување на материјал за потврда, а по потреба и за конфирмација на причинителот во микробиолошките лаборатории на Институт за јавно здравје	700,00
Следење на бацилоносителството врз основа на законските прописи, со изготвување на епидемиолошки анкети и лабораториски испитувања	800,00
Спроведување на епидемиолошки увиди (програмски и по индикации) на територијата на секој Центар за јавно здравје за следење на болнички стекнатите инфекции и изработка	3.000,00

на информации	
Земање материјали за микробиолошки анализи со цел контрола на моменталната состојба	700,00
Докажување на резистенција на микроорганизмите кон антимикробните средства од пациенти со болнички стекната инфекција во лабораториите на Центрите за јавно здравје. Водење на соодветна база и навремено испраќање до Институт за јавно здравје	2.000,00
Изготвување на квартални извештаи за спречување и сузбивање на болнички стекнати инфекции и за спроведените мерки и активности на ниво на Центри за јавно здравје	10.000,00
Изготвување на годишен извештај за спречување и сузбивање на болнички стекнати инфекции и за спроведените мерки и активности на ниво на Центри за јавно здравје	20.000,00
Обработка на пријави, направени теренски увиди и изготвување на епидемиолошка анкета за пријавени случаи на вирусен хепатит Б или Ц	2.000,00
Водење на евиденција за секое носителство или хронична болест од овие хепатити и достава на истите до Институт за јавно здравје	500,00
Водење на годишна евиденција за вкупен број на тествани лица за хепатит Б и Ц на територијата која ја покрива Центарот за јавно здравје (позитивни и негативни) - шестмесечен/годишен извештај	5.000,00
Редовна евиденција и анализа на пријавените Сексуално преносливи инфекции навремено доставување на пријава и анкета до Институт за јавно здравје за секој случај на Сексуално преносливи инфекции на територија на Центрите за јавно здравје	1.200,00
Спроведување и контрола на дезинсекција против комарци на територијата на Република Северна Македонија (по општини), согласно Акциониот план за превенција од векторски преносливи болести. Информации за спроведена дезинсекција/контрола	3.000,00
Подготовка на оперативни планови за дезинфекција, дезинсекција и деритизација на ниво на локална самоуправа	6.000,00
Доставување на пријава и епидемиолошка анкета до	6.000,00

Институт за јавно здравје и задолжително теренско истражување во случај на пријавена зоонози и ВПБ. Обезбедување на материјал за лабораториска дијагностика и доставување до надлежна лабораторија. Изготвување на информација за појава на случај и теренско истражување и навремено доставување до Институт за јавно здравје и други надлежни институции.	
Дезинфекција по епидемиолошки индикации по m ²	10,00
Дератизација по епидемиолошки индикации по мамец	50,00
Адултицидна дезинсекција по епидемиолошки индикации по m ²	20,00
Ларвицидна дезинсекција по епидемиолошки индикации по m ²	25,00
Земање на материјал за дијагностика од лицата кои се враќаат од земји со ендемска маларија (согласно Светска здравствена организација - водич за патници во меѓународен сообраќај)	500,00
Континуирано прибирање и обработка на групни пријави за грип на ниво на Центри за јавно здравје во текот на сезоната на грип и нивно доставување до Институт за јавно здравје. Изработка и доставување на неделни извештаи за спроведена вакцинација против грип на територијата на Центри за јавно здравје	2.400,00
Центри за јавно здравје во сезоната ќе обезбеди материјали од лица со симптоми на грип или слични на грип/акутни респираторни инфекции за лабораториска дијагностика	200,00
Број на набавени и аплицирани вакцини против сезонски грип	80,00
Центрите за јавно здравје ќе извршат епидемиолошки теренски увиди при појава на случаи на нови заболувања или заболувања кои повторно се појавуваат и ќе достават информација до Институт за јавно здравје. Ќе обезбедат материјал за лабораториско испитување и по потреба ќе го достават до Институтот за јавно здравје	5.000,00
Воведување на систем за приправност на епидемиолошката служба при Центри за јавно здравје	6.000,00
Вршење на епидемиолошки истражувања, согласно протокол за истражување на епидемии и брза реакција во кризни состојби и земање на материјал за лабораториско	6.000,00

докажување/потврдување на причинителот. Изготвување на информации и доставување до Институт за јавно здравје, Министерство за здравство, Агенција за храна и ветеринарство и Државен санитарен и здравствен инспекторат	
Изработка и доставување на Пријави и Одјави за епидемии на заразна болест од Центри за јавно здравје до Институт за јавно здравје со извештај и епидемиолошки коментар	5.000,00
Изготвување на информативно-едукативен материјал - брошури, флаери, постери, публикации за заразни заболувања, наменет за широката јавност и здравствени работници	6.000,00
НАЦИОНАЛНА ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ за 2021, единечни цени и вкупна сума по активности за Институт за јавно здравје - ЕПИДЕМИОЛОШКА ДЕЈНОСТ	
Активности	Единечна цена
Водење на национална база на индивидуални пријави за: 1. заразни заболувања, 2. микробиолошки изолати и 3. анкети	30.000,00
Изработка на месечни билтени на национално ниво (табеларни, со епи коментар - билтени). Изработка на квартални извештаи	15.000,00
Изработка на годишен извештај за движење на заразни болести на национално ниво (табеларен со епидемиолошки коментар)	60.000,00
Спроведување на квартален мониторинг (теренски увиди) во Центрите за јавно здравје за верификација, контрола на спроведените програмски активности на ниво на Центар за јавно здравје и стручно методолошка помош. Изготвување на извештај од мониторингот	15.000,00
Обуки за примена на дефиниција на случај, согласно законска регулатива и критериуми на Европскиот центар за контрола и превенција на заразни болести и финална класификација	15.000,00
Обука на корисниците за употреба на системот во сите Центри за јавно здравје	15.000,00
Годишен АЛЕРТ извештај на национално ниво	50.000,00
Теренски увиди за контрола на сите аспекти во процесот на	5.000,00

задолжителна вакцинација во вакциналните пунктови, како и вакцинација по епидемиолошки индикации во Центри за јавно здравје	
Изготвување на шестмесечен извештај за вакцинален опфат на ниво на Република Северна Македонија (табеларен со епи коментар) по Центри за јавно здравје, по видови вакцини и ревакцини	30.000,00
Изготвување на годишен извештај за спроведената имунизација во Република Северна Македонија (табеларен и наративен) за 2020 година, по Центри за јавно здравје, со опфат одделно за секоја вакцина/ревакцина	60.000,00
Прибирање, обработка и анализа на Пријавите за поствакцинални несакани реакции и подготвување на шестмесечен и годишен извештај	10.000,00
По добивање на итна пријава за Акутна флакцидна парализа случај веднаш ќе биде направен теренски увид, при што ќе биде направена епидемиолошка анкета	1.500,00
Изготвување на неделни, месечни и тримесечни извештаи за Акутна флакцидна парализа случаи, преземени мерки во врска со нивното регистрирање	20.000,00
Изготвување на Годишен извештај за Акутна флакцидна парализа случаи во Република Северна Македонија, преземени мерки во врска со нивното регистрирање, доставување до надлежни институции	60.000,00
Ажурирање на Планот за акција за одржување на статусот "ослободен од полиомиелитис" на Република Северна Македонија	30.000,00
Ажурирање на Програмата за елиминација на малите сипаници и превенција на конгенитална рубеола инфекција, за период 2016-2021	30.000,00
Анализа на земениот материјал во вирусолошката лабораторија при Институт за јавно здравје за класификација на случајот	2.000,00
Водење на национална датабаза на случаи со мали сипаници и рубеола	10.000,00
Координација и континуирано следење на сите активности на регионално и локално ниво, спроведување на теренски увиди и предлагање и преземање на мерки и активности	9.000,00
Изготвување на месечни извештаи за состојбата со	15.000,00

вакцинопревентабилни болести во Европа и Светот поврзани со податоци од референтни меѓународни институции и организации	
Изготвување на протокол (водич) за истражување на епидемии од заболувања кои се пренесуваат преку храна и вода.	30.000,00
Спроведување на епидемиолошки истражувања со примена на аналитички методи за одредување на ризик фактори. Извештаи/информации со предлог мерки за спречување на идни епидемии.	30.000,00
Изготвување на Програма/Упатство за епидемиолошки надзор над појава на болнички стекнати инфекции, базиран на медицина на докази, воведување и придржување кон дефиниција за случај за ИХИ	30.000,00
Спроведување на епидемиолошки увиди за спречување и сузбивање на болнички стекнатите инфекции (програмски и по индикации) со укажување на стручно-методолошка помош во Центарот за јавно здравје и здравствените установи на територијата на секој Центар за јавно здравје	3.000,00
Воведена датабаза за следење на антимикуробна резистенција кај пријавените болнички стекнати инфекции	30.000,00
Изготвување на квартални извештаи за спречување и сузбивање на болнички стекнати инфекции и за спроведените мерки и активности на национално ниво	30.000,00
Изготвување на годишен извештај за спречување и сузбивање на болнички стекнати инфекции и за спроведените мерки и активности на национално ниво	60.000,00
Водење на регистер за носителства и хронични случаи на хепатит Б и Ц на ниво на Република Северна Македонија	30.000,00
Дизајн на методологија и спроведување на студија за серопреваленца за хепатит Б и Ц, со цел да се потврди пријавениот вакцинален опфат за хепатит Б, да се утврдат пропусти во вакцинацијата за хепатит Б, да се откријат осетливите групи и да се добијат податоци за преваленцата од овие две заболувања на национално ниво	100.000,00
Водење на датабаза со вкупен број на тестирани лица за хепатит Б и Ц на национално ниво	60.000,00
Координирање и континуирано следење на преземањето на мерки и активности согласно Акциониот План за	3.000,00

справување со вектор преносливи болести (ВПБ), односно извршена дезинсекција против комарци на територијата на Република Северна Македонија (по општини)	
Воспоставување на систем за редовна размена на информации меѓу АХВ и Институт за јавно здравје	20.000,00
Создавање на мрежи за размена на информации поврзани со зоонози и вектор преносливи заболувања со соседните земји	20.000,00
Изготвување на месечни извештаи за состојбата со заразни болести кои претставуваат закана за јавното здравје во Европа и Светот поврзани со зоонози и вектор преносливи заболувања со податоци од референтни меѓународни институции и организации	15.000,00
Изготвување на стручно-методолошко упатство за превенција од појава на заразни заболувања патници кој одат на ацилак со посебен осврт на вакцинација и хемиопротекса, согласно препораки на Светска здравствена организација	10.000,00
Стручно-методолошка помош на Центри за јавно здравје при пријавен случај на маларија со теренски увид и информација до ДСЗИ и МЗ	8.500,00
Изготвување на годишен извештај за состојбата и заболените од маларија	10.000,00
Водење на датабаза за грип на национално ниво. Изготвување неделни информации за состојбата со грип преку редовниот и сентинел систем за надзор и извештаи за вакцинацијата против сезонски грип	4.000,00
Изготвување и адаптирање на едукативни материјали за заштита од грип и промоција на вакцинација против грип (кампања за вакцинација против грип)	30.000,00
При појава на пандемски грип, по потреба ревидирање и изработка на стручни упатства, протоколи за следење, вакцинација на приоритетни групи, согласно Оперативниот план	50.000,00
При појава на нова или заразна болест која повторно се јавува, Институт за јавно здравје врши теренски увид со стручно-методолошка помош на Центри за јавно здравје	8.000,00
Следење на најновите стручни и научни сознанија од референтни институции и изготвување на периодични	15.000,00

информации за состојбата со овие заболувања во земјата и светот	
По потреба, изготвување на информации за населението, упатства за работа на здравствени установи и друг информативен материјал од страна на Институт за јавно здравје/во соработка со Институт за јавно здравје	10.000,00
Формирање на дежурни епидемиолошки служби (систем за приправност) на ниво на Институт за јавно здравје кои ќе бидат достапни 24/7	15.000,00
Подготовка на Протокол на здравствен сектор со методологија на работа, чекори и надлежности при истражување на епидемии и брза реакција во кризни состојби	30.000,00
Спроведување на теренски увиди и пружање стручно методолошка помош од страна на стручни тимови на Институт за јавно здравје при појава на зголемен број на заболени или епидемии и други кризни состојби	8.000,00
Анализа и евалуација на Пријави/Одјави и информации за епидемии на заразна болест од Центри за јавно здравје со континуирана обработка на доставените пријави и анкети	10.000,00
Стручна подготовка на соодветен информативно-едукативен материјал - брошури, летоци, постери, публикации за заразни заболувања, наменети за широката јавност и за здравствени работници	10.000,00

Ценовник за активности кои се спроведуваат во врска со COVID - 19

Вид на активности од страна на Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија	Единечна цена (ден.)
Број на обработени епидемиолошки анкети	500,00
Изработка и управување на база за водење на позитивни случаи со COVID-19	50.000,00
Број на доставени епи-анкети до СЗО за починати случаи позитивни на COVID-19	1.000,00
Број на обработени контакти на позитивни случаи	500,00
Изработка и управување на база за водење на контакти на позитивни случаи со COVID-19	50.000,00
Анкетирање на здравствени работници - контакти на	800,00

позитивни случаи во клиничките установи и проценка на ризик	
Земање на материјал кај високо/средно-ризични контакти во клинички установи	800,00
Епидемиолошки увиди и проценка на ризик во клиничките установи	3.000,00
Дво-неделен пасивен надзор над здравствените работници во домашен карантин	800,00
теренско тестирање на симптоматски здравствени работници или по завршување на 14-дневен карантин	1.500,00
Број на епидемиолошки теренски увиди во клиниките и болниците, како и ЦЈЗ на зафатените подрачја и пружање на стручно методолошка помош	5.000,00
Број на изготвени дневни информации за потребите на МЗ (табели за прес-конференции)	3.000,00
Број на изготвени дневни информации со епидемиолошки коментар (МЗ, веб-страна)	6.000,00
Подготвување и управување на база за лабораториски резултати	50.000,00
Ажурирање на базата лабораториски резултати два пати дневно за потребите на ЦЈЗ/ПЕ	6.000,00
Изготвување на список со позитивни случаи за потребите на ДСЗИ и ЦЈЗ/ПЕ на дневна база	3.000,00
Подготовка на документи за Комисија за заразни болести (Алгоритми, Упатства, Протоколи)	5.000,00
Теренски увиди во високоризични подрачја/стручна помош на локални кризни штабови	6.000,00
Ажурирање на WEB страна наменета за јавност	15.000,00
Подготовка на пишани материјали/текстови и одговори на медиумски прашања	1.000,00
Едукации за здравствените работници	15.000,00
Подготвување на упатство за населението и за здравствените работници	3.000,00
Препораки за патници кои доаѓаат од странство	3.000,00
Термален скрининг на патниците кои доаѓаат од земјите со висок и среден ризик, спроведен на ТАВ Скопје (24 часа во тек на 14 дена)	3.000,00

Земање на материјал кај симптоматски патници по пристигнување на авион на МА Скопје	800,00
Теренски увиди и проценка на ризик на патниците поради појава на симптоматски сопатник во авион	5.000,00
Комуникација со граѓаните на дежурен телефон 24/7	3.000,00
Подготвување на список за ризични земји за аеродромите и граничните премини	800,00
Изработка на посебни бази за подготовка на мапирање на контактите по градови	500,00
Национална годишна програма за јавно здравје за 2021 година, единечни цени и вкупна сума по активности за Центри за јавно здравје - САНИТАРНО ХИГИЕНТСКА ДЕЈНОСТ	
Активности	Единечна цена
Санитарно-хигиенски теренски увиди (селски и површински води)	2.400,00
Санитарно-хигиенски увиди на кујни за колективна исхрана	1.500,00
Бактериолошка анализа на мостри храна	1.100,00
Физичко-хемиска и бактериолошка анализа на мостри вода за пиење и површински води	2.000,00
Анализа на мостри брисеви од работни површини	500,00
Антропометрија за едно дете	260,00
Аероседимент по мерно место/месечно	850,00
Чад, SO ₂ по мерно место/дневно	890,00
СО по мерно место/дневно	300,00
Кадмиум и олово во аероседимент по мерно место/дневно	900,00
Анализа на биолошка вредност на храна	800,00
Анализа на бучава (за мерно место)	1.500,00
Тешки метали (олово, кадмиум, цинк) во цврсти честички во амбиентниот воздух	900,00
Анализа на микотоксини во храна	1.500,00
Анализа на тешки метали во храна	2.000,00
Национална годишна програма за јавно здравје за 2021 година, единечни цени и вкупна сума по активности за Институт за јавно	

здравје - САНИТАРНО ХИГИЕНТСКА ДЕЈНОСТ	
Активности	Единечна цена
Вирусолошка анализа на вода (15 мостри годишно)	6.500,00
Извештај со проценка за Вирусолошка анализа на вода (2) (на шест месеци)	30.000,00
Извештај од увиди на Филтер станици за вода за пиење (квартално)	30.000,00
Извештај за проценка на здравствениот ризик од водата за пиење согласно програмските активности (годишно)	50.000,00
Извештај за квалитетот на површинските води за капење и проценка на здравствениот ризик (пред почеток на летна сезона за капење/годишно)	50.000,00
Извештај за квалитетот на амбиентниот воздух со оцена на морбидитетот на респираторните болести кај предучилишни и училишни деца на национално ниво (годишно)	60.000,00
Тешки метали (олово, кадмиум, цинк, железо, манган, бакар, кобалт, никел, хром) во аероседимент во амбиентниот воздух на 4 м.м./месечно (годишно)	32.400,00
Извештај за проценката на здравствените ефекти од аерозагадувањето во урбани средини и предвидување на позитивни ефекти од намалување на аерозагадувањето со PM ₁₀ И PM _{2.5}	50.000,00
Утврдување на квалитетот на водата за пиење, состојбата на санитација во училиштата и хигиената кај училишните деца (годишно)	50.000,00
Извештај со анализа и проценка на здравствениот ризик на безбедноста на храната и предметите кои се во контакт со храната (годишно)	50.000,00
Извештај со проценка на ризик од алиментарен дневен внес на резидуи на пестициди и метали (годишно)	50.000,00
Извештај за здравствената безбедност на храната во образовни, здравствени установи и домови за стари лица (на шест месеци)	50.000,00
Анализа на тешки метали во храна (100)	2.000,00
Анализа на микотоксини во храна (80)	1.500,00
Извештај за проценка на здравствениот ризик од бучавата	50.000,00

во животната средина (годишно)	
Извештај за проценка на просечниот дневен внес на макро и микронутриенци кај населението (годишно)	60.000,00
Извештај за нутритивниот квалитет на исхраната во болниците (годишно)	60.000,00
Извештај за нутритивниот статус на училишни деца (годишно)	60.000,00
Извештај за нутритивен квалитет на исхраната во предучилишни установи, основни училишта, ученички/студентски домови и домови за згрижување на стари лица (годишно)	60.000,00
Квартален мониторинг, координација и верификација на програмските активности на Центри за јавно здравје со Извештај од областа на санитарно-хигиенска дејност со здравствена екологија (квартално)	60.000,00
Стручно-методолошка помош од областа на санитарно-хигиенска дејност со здравствена екологија (квартално)	50.000,00
Изработка на стручни мислења и проценка на елаборати од аспект на заштита на здравјето (квартално)	60.000,00
Одржување и функционирање на инфо телефонска линија за 10 месеци (5 во лето и 5 во зима) согласно со Акциониот план за топлотни/студени бранови (месечно)	3.000,00
Одржување и функционирање на Веб страна и откупување на СМС пораки (10 месеци) согласно со Акциониот план за топлотни/студени бранови	1.000,00 месечно
Печатење на флаери за климатски промени согласно со Акциониот план за топлотни/студени бранови (22.500)	20 денари по флаер
Информација за проценка на експозицијата и идентификација на здравствениот ризик на експонирани работници и пациенти на јонизирачко зрачење (годишно)	200.000,00
Проценка на хумана експозиција на хемиски контаминенти кај населението во Република Северна Македонија (годишно)	500.000,00
Воспоставување на систем за прибирање и обработка на индивидуални и збирни евиденции од областа на професионалното здравје (годишно)	280.000,00
Идентификација и приоритизација на здравствените ризици со цел за унапредување на здравјето и работната	150.000,00

способност на здравствените работници (годишно)	
Национална годишна програма за јавно здравје за 2021 година, единечни цени и вкупна сума по активности за Центри за јавно здравје - ПРОМОЦИЈА НА ЗДРАВЈЕ И ИЗРАБОТКА НА ПРОГРАМСКИ ЗАДАЧИ	
Активност	Единечна цена
Анализа, информација, извештај	51.200,00
Одбележан светски ден, недела, месец	5.120,00
Одржано едукативно предавање	2.240,00
Предавање за исхрана и физ. активност во училишта, предавање за дијабет, предавање за КВБ, предавање за хигиена	1.260,00
Дистрибуција на пропаганден материјал и дневница за дистрибутери	4.000,00
Поставени информации на веб страна	1.600,00
Активности во советувалишта за пушење и сексуално и репродуктивно здравје:	15.000,00
Подготовка и печатење на едукативен материјал	5.000,00
Национална годишна програма за јавно здравје за 2021 година, единечни цени и вкупна сума по активности за Институт за јавно здравје - ПРОМОЦИЈА НА ЗДРАВЈЕ И ИЗРАБОТКА НА ПРОГРАМСКИ ЗАДАЧИ	
Активност	Единечна цена
Подготовка на стручен материјал (Информација за болести, вулнерабилни групи, Анализа, Извештај за морбидитет, морталитет, искористеност на капацитети, кадар, здравствена состојба на население, Извештај за реализирана програма, Предлог програма, план) на барање на МЗ, јавни институции, НВО, УН организации и др. со заклучоци и препораки	115.248,00
Изработка на стручни материјали со предлози за организација и функционирање на здравствените установи согласно националните и светските стандарди и нормативи	100.044,00
Кост-бенефит анализа	106.442,00
Подготовка на стручен промотивен материјал (брошура,	150.010,00

постер и др), за потребите на здравствените установи (подготовка на текстуален дел, дизајн, превод на албански и на англиски јазик, консултација со експерти од областа, печатење, дистрибуција по здравствени установи)	
Поставени информации на веб страна	3000,00
Одбележување на светски денови, недели, месеци: Светски ден на борба против рак, Светски ден на здравјето, Светски ден без тутун, Месец на борба против колоректален карцином, Месец против рак на кожа, Ден на млади, дијабет, ТБЦ, срце, месец на машко здравје и борба против рак на простата, Светски ден на инвалиди, семејство, контрацепција, стари лица, сиромаштија, доење, и др. - кампања, постирање на информации на веб страница	30.000.00
Национална годишна програма за јавно здравје за 2021 година, единечни цени и вкупна сума по активности за ЦЕНТРИТЕ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ - ЦЕНТАР ЗА СТАТИСТИЧКА ОБРАБОТКА НА ЗДРАВСТВЕНИ ПОДАТОЦИ, ПУБЛИЦИСТИКА И ЕДУКАЦИЈА	
Активности	Единечна цена
Прибирање и вршење логичка и математичка контрола на податоци, компјутерски внес од збирни извештаи по тромесечие 2021	100,00
Обработка на пријави за ХНБ	20,00
Изготвување на збирни извештаи за кадар и посети и утврдени заболувања за второ полугодие 2020	100,00
Прибирање и вршење логичка и математичка контрола на податоци, компјутерски внес и обработка на податоци од годишни збирни извештаи за кадар и здр. установи за 2020 од збирни извештаи по тромесечие 2021	100,00
Прибирање и вршење логичка и математичка контрола на податоци, компјутерски внес и обработка на податоци од збирни извештаи за кадар и посети за прво тромесечие 2021	100,00
Изготвување на полугодишни извештаи за кадар и посети и утврдени заболувања за прво полугодие 2021	100,00
Прибирање и вршење логичка и математичка контрола на податоци, компјутерски внес и обработка на податоци за збирни извештаи за кадар и посети за трето тромесечие 2021	100,00

Прибирање на индивидуални евиденции за декември 2020, јануари-ноември 2021, вршење на логична контрола и компјутерски внес на податоци	8,00
Стручно-методолошки увиди во здр. орг. И анкетни истражувања кои ќе се однесуваат на квалитет на 33 и задоволства на здр. работници и пациенти	1000,00
Национална годишна програма за јавно здравје за 2021 година, единечни цени и вкупна сума по активности за Институт за јавно здравје - ЦЕНТАР ЗА СТАТИСТИЧКА ОБРАБОТКА НА ЗДРАВСТВЕНИ ПОДАТОЦИ, ПУБЛИЦИСТИКА И ЕДУКАЦИЈА	
Активности	Единечна цена
Внес и компјутерско-статистичка обработка на податоци од интересе согласно Закон за евиденции во здравство	100,000.00
Годишни збирни извештаи за кадар и извршена работа за 2020 година за Република Северна Македонија	100,000.00
Полугодишни збирни извештаи за кадар и извршена работа на ниво на Република Северна Македонија за I полугодие 2021 година	50,000.00
Стручно-методолошка помош од областа на здравствена статистика	100,000.00
Квартален мониторинг, координација и верификација на програмските активности над Центри за јавно здравје со извештај од областа на здравствена статистика	100,000.00
Здравствени публикации во Република Северна Македонија за 2020 година:	
Здравствена карта на Република Северна Македонија, 2020	100,000.00
Амбулантно-поликлинички морбидитет во Република Северна Македонија, 2020	50,000.00
Мрежа на болничките здравствени установи за 2020 година	50,000.00
Специјалистички служби во Република Северна Македонија во 2020 година	50,000.00
Кадар во здравствени установи во Република Северна Македонија во 2020	50,000.00
Болнички морбидитет во Република Северна Македонија,	50,000.00

2020	
Морталитет во Република Северна Македонија во 2020 година	50,000.00
Регистар за рак на Република Северна Македонија за 2020 година	50,000.00
Регистар за хронична ренална инсуфициенција на Република Северна Македонија за 2020 година	50,000.00
Регистар за здравствени раборници и соработници на Република Северна Македонија за 2020 година	50,000.00
Регистар за шеќерна болест на Република Северна Македонија за 2020 година	50,000.00
Регистар за психози на Република Северна Македонија за 2020 година	50,000.00
Регистар за работници вработени во здравство на Република Северна Македонија за 2020	50,000.00
Извештај за основни здравствени индикатори 2010-2020	50,000.00
Информација за ментални заболувања во Република Северна Македонија во 2020	50,000.00
Здравствени публикации во Република Северна Македонија за 2020 година по повод на Светски денови:	
Малигни неоплазми во Република Северна Македонија, 2018-2020	50,000.00
Состојба со циркулаторни болести во Република Северна Македонија, 2018-2020	50,000.00
Одржување и развој на веб-страна на Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија	60,000.00
Национална годишна програма за јавно здравје за 2021 година, единечни цени и вкупна сума по активности за Институт за јавно здравје - РАДИЈАЦИОНА ЗАШТИТА	
Активност	Единечна цена
Автоматски мониторинг на надворешно гама зрачење од 12 станици во Република Северна Македонија и рано известување на радијајциони несреќи (4380)	500,00
Радиоактивни елементи во воздухот - аеросоли: Содржина на вкупна алфа и бета радиоактивност (52)	1000,00

Радиоактивни елементи во воздухот - аеросоли: Гама спектрометриска идентификација и квантификација (36)	3200,00
Радиоактивни елементи во воздухот - аеросоли: Содржина на стронциум-90 (24)	5800,00
Атмосферски талози - Содржина на вкупни алфа и бета емитери (389)	1000,00
Атмосферски талози - Гама спектрометриска идентификација и квантификација (36)	3200,00
Атмосферски талози - Содржина на стронциум-90 (12)	5800,00
Радиоактивни елементи во површински води - Содржина на вкупни алфа и бета емитери (36)	1000,00
Радиоактивни елементи во води за пиење - Содржина на вкупни алфа и бета емитери (24)	1000,00
Храна - Градинарски култури - Гама спектрометриска идентификација и квантификација (12)	3200,00
Храна - Градинарски култури - Содржина на стронциум-90 (12)	5800,00
Храна - Лозарски култури - Гама спектрометриска идентификација и квантификација (1)	3200,00
Храна - Овоштарски култури - Гама спектрометриска идентификација и квантификација (2)	3200,00
Храна - Овоштарски култури - Содржина на стронциум-90 (1)	5800,00
Храна - Леб, млеко, брашно - Гама спектрометриска идентификација и квантификација (16)	3200,00
Храна - Леб, млеко, брашно - Содржина на стронциум-90 (6)	5800,00
Храна - Месо, риба - Гама спектрометриска идентификација и квантификација (3)	3200,00
Храна - Месо, риба - Содржина на стронциум-90 (2)	5800,00
Добиточна храна - Гама спектрометриска идентификација и квантификација (15)	3200,00
Добиточна храна - Содржина на стронциум-90 (15)	5800,00
Радиоактивни елементи во почвата - Гама спектрометриска идентификација и квантификација	3600,00
Радиоактивни елементи во почвата - Содржина на стронциум-90 (4)	8700,00

Мониторинг на технолошки зголемена природна радиоактивност - In-situ Гама спектрометриска идентификација и квантификација (56)	3200,00
Мониторинг на технолошки зголемена природна радиоактивност - Амбиентален дозен еквивалент (56)	2000,00
Мониторинг на влијание врз животната средина од дејностите со радиоактивни извори и времените складишта со радиоактивен отпад - In-situ Гама спектрометриска идентификација и квантификација (88)	3200,00
Мониторинг на влијание врз животната средина од дејностите со радиоактивни извори и времените складишта со радиоактивен отпад - амбиентален дозен еквивалент (88)	2000,00
Радон во објекти - Определување на концентрацијата на радонот во детски градинки и училишта (200)	500,00
Радон во објекти - Определување на концентрацијата на радонот во детски градинки и училишта (20)	10 000,00
Радон во објекти - Определување на концентрацијата на радонот во детски градинки и училишта (Европска лабораторија) (2)	50 000,00
Радонот во почвата и водата (20)	10 000,00
Мониторинг на содржина на радиоактивни елементи во градежни материјали (200)	3000,00
Информативни материјали и упатства (2000)	100,00

Ценовник за програмски активности за **ЦЕНТАР ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ - СКОПЈЕ** за „Национална годишна програма за јавно здравје во Република Северна Македонија за 2021 година“ за:

Социјално-медицинска дејност со здравствена статистика и промоција на здравје

Р. бр	Вид на активност	Единечна цена
1	Извештаи, анализи и информации кои содржат податоци со кои се прикажува работата на здравствените установи на подрачје на Центар за јавно здравје Скопје, кадарот вработен во нив и информации за утврдени заболувања и состојби:	
	Анализа, информација, извештај	51.200,00

Одбележан светски ден недела, месец	5.120,00
Одржано едукативно предавање	2.240,00
Одржана трибина	6.678,00
Предавање за исхрана и физичка активност во училишта, дијабет, КВБ, хигиена и др.	1.260,00
Дистрибуција на пропаганден материјал и дневница за дистрибутери	4.000,00
Поставени информации на веб-страница	1.600,00
Активности во советувалишта за пушење и сексуално репродуктивно здравје:	15.000,00
Подготовка и печатење на едукативни материјали	5.000,00

Здравствено статистичка дејност

Активност програмска задача	Единечна цена
1. Прибирање и вршење на логичка и математичка контрола на податоци, компјутерски внес од збирните извештаи по тромесечија 2020 (внес и статистичка обработка на податоци) 1000 x 100,00 x 4	100,00
2. Обработка на пријави за хронични незаразни болести	20,00
3. Изготвување на збирни извештаи за кадар и посети и утврдени заболувања за II полугодие 2020	100,00
4. Прибирање и вршење на логичка и математичка контрола, компјутерски внес и обработка на податоци од годишни, збирни извештаи за кадар и здравствени установи за 2020	100,00
5. Прибирање и вршење на логичка и математичка контрола, компјутерски внес и обработка на податоци за збирни извештаи за кадар и посети за прво тромесечие 2021	100,00
6. Изготвување на полугодишни извештаи за кадар, посети и утврдени заболувања во I полугодие 2021	100,00
7. Прибирање и вршење на логичка и математичка контрола, компјутерски внес и обработка на податоци за збирни извештаи за кадар и посети за III тромесечие 2021 година	100,00
8. Прибирање на индивидуални евиденции за декември 2020 и јануари-ноември 2021, вршење на логична контрола и компјутерски внес на податоците	8,00

9. Стручно-методолошки увиди во здравствени организации и анкетни истражувања кои ќе се однесуваат на квалитетот на ЗЗ и задоволства на здравствените работници и пациентите	1.000,00
------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------

ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА АКТИВНОСТИ СОГЛАСНО НАЦИОНАЛНАТА ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА 2021 ГОДИНА - МИКРОБИОЛОШКИ ЛАБОРАТОРИИ ВО ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ

Активност	цена на еден тест (МКД)/извештај
Тест за детекција на инфлуенца вирус со ПБР во реално време на примероци од 17 сентинел места за следење на заболувања слични на инфлуенца	5500,00
Тест за детекција на инфлуенца вирус со ПБР во реално време на примероци од 5 сентинел места за Сериозни Акутни Респираторни Инфекции (САРИ)	5500,00
Култивирање на култура на клетки и антигенска карактеризација	5500,00
Секвенционирање на вируси	6500,00
Тест за детекција на инфлуенца вирус со ПБР во реално време на 200 примероци испратени од регионалните центри за јавно здравје	5500,00
тест за детекција на респираторните вируси (<i>Influenza A и B, Adenovirus (Ad), human respiratoren syncytial virus (RSV A, RSV B), human metapneumoivirus (MPV), parainfluenza virus 1 (PIV 1, PIV 2, PIV 3,)</i> , <i>rhinovirus A/B, coronavirus 229E/NL63, coronavirus OC43</i>) со ПБР во реално време	15750,00
детекција на антитела (ИгМ и ИгГ) кон мумпс вирус	1200,00
изработка на извештаи	6000,00
детекција на антитела (ИгМ и ИгГ) кон западно нилски енцефалит (WNV)	1200,00
детекција на старост на ИгГ антителата кон западно нилски енцефалит (WNV)	1200,00
детекција на вирусот на западно нилски енцефалит (WNV) со ПБР во реално време	5500,00
детекција на антитела (ИгМ и ИгГ) кон Денга	1200,00

детекција на вирусот на Денга со ПВР во реално време	5500,00
детекција на антитела (ИгМ и ИгГ) кон ТБЕ	1200,00
детекција на вирусот на ТБЕ со ПВР во реално време	5500,00
детекција на антитела (ИгМ и ИгГ) кон ЗИКА	1200,00
детекција на вирусот на ЗИКА со ПВР во реално време	5500,00
Пакување на примероци и транспорт на примероците до референтна лабораторија во Софија	40000,00
детекција на антитела (ИгМ и ИгГ) кон морбили	1200,00
детекција на вирусот на морбили со ПВР во реално време	5500,00
детекција на антитела (ИгМ и ИгГ) кон рubeола	1200,00
детекција на вирусот на рubeола со ПВР во реално време	5500,00
детекција на антитела (ИгМ и ИгГ) при суспектни случаи на конгенитална рubeола	1200,00
конфирмација на позитивните резултати за ИгМ антитела на морбили и рubeола од други лаборатории	1200,00
Пакување на примероци	6000,00
Транспорт на примероците до референтна лабораторија на Светска здравствена организација	122400,00
изработка на извештаи	6000,00
за ХБс антиген, анти ХБц ИгМ антитела, анти ХАВ ИгМ, анти ХЦВ, ХЦВ антиген, ХЕВ ИгМ, ХДВ антиген и ХДВ ИгМ антитела,	1200,00
Имуноблот тест за конфирмација на ХСВ инфекција	2500,00
детекција на ентеровируси и на гастроентерални вируси со ПВР во реално време	15750,00
Испитување на протозои и хелминти	550,00
детекција на антитела (ИгМ и ИгГ) кон Ханта вируси	1200,00
детекција на Ханта вируси со ПВР во реално време	5500,00

детекција на антитела (ИгМ и ИгГ) кон Кримско-Конгоанска хеморагична треска	1100,00
детекција на вирусот на Кримско-Конгоанска хеморагична треска со ПБР во реално време	5500,00
детекција на антитела (ИгМ и ИгГ) кон туларемија	1100,00
детекција на антитела (ИгМ и ИгГ) за Кју треска	1100,00
детекција на антитела (ИгМ и ИгГ) за Лајм борелиоза	1200,00
Имуноблот тест за Лајм борелиоза	2500,00
детекција на антитела за Лептоспироза	1100,00
Имуноблот тест за Лептоспироза	2500,00
детекција на антитела за Лајшманија	900,00
квалитативен тест за детекција за Ехинококоза	550,00
квантитативен тест за детекција за Ехинококоза	900,00
Имуноблот тест за Ехинококоза	2500,00
Детекција на вирусот на западно нилски енцефалит (WNV) со ПБР во реално време кај комарци	5500,00
Детекција на маларија	
Институт за јавно здравје Густа капка боена по Giemsa	260,00
Институт за јавно здравје Крвна размаска боена по Giemsa	260,00
Институт за јавно здравје Квалитативен имунохроматографски тест за детекција на антиген - специфичен pHRP-II протеин за Plasmodium falciparum и специфичен Pv-LDH протеин за Plasmodium vivax	550,00
Институт за јавно здравје Квалитативен имунохроматографски тест за детекција на антиген - специфичен pLDH протеин заеднички за Plasmodium ovale I Plasmodium malariae	550,00
Центар за јавно здравје Скопје Густа капка боена по Giemsa	260,00
Центар за јавно здравје Скопје Крвна размаска боена по Giemsa	260,00
Центар за јавно здравје Куманово Густа капка	260,00

боена по Giemsa	
Центар за јавно здравје Куманово Крвна размаска боена по Giemsa	260.00
Центар за јавно здравје Струмица Густа капка боена по Giemsa	260,00
Центар за јавно здравје Струмица Крвна размаска боена по Giemsa	260.00
Центар за јавно здравје Охрид и Струга Густа капка боена по Giemsa	260,00
Центар за јавно здравје Охрид и Струга Крвна размаска боена по Giemsa	260,00
Центар за јавно здравје Прилеп Густа капка боена по Giemsa	260,00
Центар за јавно здравје Прилеп Крвна размаска боена по Giemsa	260,00
Центар за јавно здравје Битола - Квалитативен имунохроматографски тест за детекција на антиген - специфичен протеин за Plasmodium	550,00
Центар за јавно здравје Тетово и Гостивар Квалитативен имунохроматографски тест за детекција на антиген - специфичен протеин за Plasmodium	550,00
Центар за јавно здравје Штип Квалитативен имунохроматографски тест за детекција на антиген - специфичен протеин за Plasmodium	550,00
Собирање на податоци од ЦАЕЗАР системот за следење на АМР	6000.00
промотивен материјал за населението	120,00
промотивен материјал за здравствените работници	120,00

1. Програма за мониторинг на болничките инфекции како индикатор за квалитетот на здравствената заштита во Република Северна Македонија за 2021 година

Во рамките на програмата за мониторинг на болничките инфекции како индикатор за квалитет на здравствената заштита во Република Северна Македонија за 2019/2020 година, Институтот за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика, Медицински факултет, УКИМ - Скопје спроведе пилот истражување на ТООРИЛ за одредување на

преваленцијата и дистрибуцијата на болничките инфекции поврзани со здравствената заштита во однос на патогенот, одделот и локализацијата. Резултатите од ова пилот истражување укажаа на преваленца на болнички инфекции од 26,7% (преваленца од 34,81% кај оперираните пациенти и преваленца од 80% кај пациенти кај кои се извршени повеќекратни хируршки интервенции). Овие резултати кореспондираат со резултатите од други држави но истовремено тие индицираат, согласно препораките на ECDC и ЕУ потреба од континуирано понатамошно следење и имплементирање на потребни интервенции.

1.2 Главна цел

Да се согледа реалната ситуација за проблемот со болничките инфекции во КАРИЛ, со интенција за намалување на ризиците како и зголемување на сигурноста на пациентите и квалитет на здравствената заштита согласно препораките на ECDC и ЕУ.

1.3 Дополнителни цели

1. Да утврди преваленцијата на болничките инфекции во КАРИЛ (point prevalence).
2. Да се согледаат условите, практиките, и потенцијалните места со највисок ризик за појава на болнички инфекции во КАРИЛ како и да се дадат препораки за интервенција.
3. Да се едуцира медицинскиот персонал од КАРИЛ за стекнување на вештини за справување со болничките инфекции, преку укажувања за епидемиолошките проценки за ризик од нивно настанување согласно компетенции хармонизирани на ниво на ЕУ.
4. Да се информираат/едуцираат пациентите и нивните семејства за ризикот и начините за спречување на болничките инфекции.
5. Да се воспостави електронска база за мрежно евидентирање и статистичка обработка на податоците за болничките инфекции и практиките за давање на антибиотици (согласно препораките на ECDC).

1.4 Показател на успешност на програмата - индикатори:

Индикатори на успешност на спроведување на главната цел се:

- преваленција на болнички инфекции во селектирани временки интервали
- идентификувани услови, практики и ризици за болнички инфекции во КАРИЛ
- број на едуциран медицински персонал на КАРИЛ со вештини за надминување на епидемиолошките ризици за настанување на болнички инфекции

- број на пациенти едуцирани за ризикот и начините за спречување и самоспречување на болничките инфекции согласно компетенции хармонизирани на ниво на ЕУ.
- изготвена електронска база за мрежно евидентирање и статистичка обработка на податоците за болничките инфекции и практиките за давање на антибиотици.

2. Активности на Институтот за медицина на трудот на Република Северна Македонија, Скопје - Колаборативен центар на СЗО во рамки на Националната годишна програма за јавно здравје во Република Северна Македонија за 2021 година

2.1. Оценка на здравствената состојба и работната способност кај земјоделците во Република Северна Македонија со посебен осврт на влијанието на климатските промени и феноменот на топлотните бранови

- Целите на програмата се:
- Добивање податоци за присуството на професионални штетности и опасности кај земјоделците и руралното население преку спроведување на епидемиолошко испитување
 - Утврдување на здравствената состојба и работната способност кај земјоделците и руралното население
 - Проценка на зачестеноста на професионалните болести, болестите во врска со работата и повредите при работа кај земјоделците и руралното население
 - Предлагање на мерки за заштита на работното место кај земјоделците и руралното население
 - Спроведување на здравствено-воспитна активност наменета за руралното население во врска со професионалните ризици по нивното здравје
 - Изготвување на модул за обука на здравствени работници (лекари по општа медицина, рурални лекари и специјалисти по медицина на трудот)
 - Спроведување на едукација и тренинг на здравствените работници (лекари од ПЗЗ, рурални лекари и специјалисти по медицина на трудот) како и стручни лица од областа на безбедност и здравје при работа во руралните подрачја, преку соодветни работилници (кои во согласност со епидемиолошката состојба во актуелниот момент може да се организираат и online преку соодветни платформи)
 - Развивање на методологија за истражување на знаењата, ставовите и практиките (анкетен прашалник) за топлотните бранови кај земјоделските работници во Република Северна Македонија.

2.2 Превентивните мерки и активности вклучуваат:

- Епидемиолошко испитување - неговото организирање и спроведување е предвидено за земјоделците и руралното население (околу 100 лица) на територијата на Република Северна Македонија со цел да се добијат податоци за присуството на професионални штетности и опасности (примена на “Прашалник за следење на влијанието на професионалните штетности врз здравјето на земјоделците” на македонски и албански јазик). Преку примена на епидемиолошките принципи, податоците за детектираните професионални ризици и актуелната здравствена состојба кај испитуваните земјоделци ќе имаат голема корист во лоцирањето и процената на основните проблеми од областа на медицината на трудот кај земјоделците. На тој начин ќе се овозможи нивно следење и ќе се обезбеди развој на солидна база на податоци за научно-истражувачка работа;

- Предвидено е изведување на 100 насочени превентивни медицински прегледи кај земјоделците и руралното население на терен со медицинска екипа, со почитување на предвидените протоколи за заштита од трансмисија на Sars-CoV-2 вирусот и COVID-19 заболување, во неколку места од Република Северна Македонија, според методологија на случаен избор, чија динамика ќе зависи од епидемиолошката состојба со COVID-19 пандемијата;

- Прегледите ќе се состојат од: преглед од доктор-специјалист по медицина на трудот, спирометриско иследување на белодробната функција (доколку е препорачана во актуелниот момент со оглед на високиот ризик од трансмисија на Sars-CoV-2 вирусот), ЕКГ наод во мирување, стандарден лабораториски преглед на крвта и урината, психолошки тестирања, како и одредени насочени токсиколошки анализи кои би биле дополнително индицирани кај дел од испитаниците. Пред изведувањето на прегледите и во текот на самите прегледи ќе биде изведувана и едукативна и здравствено-воспитна активност. После анализата на добиените податоци ќе бидат изготвувани извештаи за секое лице посебно и ќе бидат давани предлози за мерки за заштита на работното место. При постоење на индикации, одредени лица со зголемен ризик за оштетување на здравјето ќе бидат повикувани во Институтот за медицина на трудот на Република Северна Македонија за дополнителни испитувања (специфични токсиколошки анализи, дополнителни пулмолошки и алерголошки иследувања, офталмолошки, оториноларинголошки, невропсихијатриски преглед и др.);

- Ќе биде дистрибуиран пропаганден материјал и флаер „Ти си земјоделец чувај го своето здравје” - на македонски и на албански јазик.

- Во активностите на оваа програма е предвиден и еден интерсекторски состанок со повеќе клучни партнери од областа на безбедноста и здравјето при работа кај земјоделските работници (кој во согласност со

епидемиолошката состојба во актуелниот момент може да се организира и online преку соодветни платформи), како и

- Изготвување на модул за обука на здравствени работници (лекари по општа медицина, рурални лекари и специјалисти по медицина на трудот)

- Подготовка на материјали за едукација и подигнување на свеста - брошури, флаери, чек листи и сл. за земјоделските работници со цел намалување на ризикот од топлотните бранови, засновани на препораките во публикацијата на Организацијата за храна и земјоделство (Food and Agriculture Organization (FAO)) - „Управување со земјоделството „Managing heat in agricultural work, FAO, 2018“)..

Вид на активност	Количина	Цена (денари)	Вкупно
Превентивни прегледи	100	300,00	30.000,00
Промотивен материјал	1.000 флаери (800 на македонски јазик и 200 на албански јазик)	10.00	10.000,00
Интерсекторски состанок со повеќе клучни партнери од областа на безбедноста и здравјето при работа кај земјоделците	1 интесекторски состанок (со online опција)	10.000.00	10.000,00
Изготвување на модул за обука на здравствени работници (лекари по општа медицина, рурални лекари и специјалисти по медицина на трудот)	1 модул	20.000.00	20.000,00
Едукативни работилници посветени на безбедноста и здравјето на земјоделците наменети за обука на здравствени работници (лекари по општа медицина, рурални лекари и специјалисти по медицина на трудот, како и стручни лица за БЗР и инженери за заштита при работа)	2 работилници (со online опција)	2 x 10.000,00	20.000,00
			90.000.00

Рок на извршување: ноември 2021 година

Извршител: ЈЗУ Институт за медицина на трудот на Република Северна Македонија, Колаборативен центар на СЗО од областа на медицината на трудот.

Индикатор: Доставен извештај до МЗ

Предвидени средства за реализација на активностите: 90.000,00 денари.

3. Програма за унапредување на здравјето на здравствените работници во услови на пандемијата со КОВИД-19

Согласно усвоената резолуција на СЗО (WHA 70.6), Светската здравствена организација и Меѓународната организација на трудот работат заедно во јакнење на капацитетите на земјите за унапредување и заштита на здравјето и безбедноста на работа на здравствените работници, како критичка компонента во јакнење на националните здравствени системи. Во овие рамки, особено значење има изработката на Националната програма за заштита и унапредување на здравјето на здравствените работници.

Бројните истражувања на национално и меѓународно ниво, кои повеќе децении ги спроведува Институтот за медицина на трудот на Република Северна Македонија, Колаборативен центар на СЗО, прикажуваат различни аспекти на проблемот на специфичните ризик фактори и нивните последователни, несакани ефекти кај здравствените работници од различни профили и дејности во нашата држава. Појдовна основа за давање насоки и препораки за спроведување на превентивните програми и јавно-здравствените интервенции во справување со професионалните ризици кај здравствените работници претставува проценката на СЗО/МОТ за состојбата со здравјето и безбедноста на работа на здравствените работници во Република Северна Македонија. При секоја епидемија, а особено при пандемија, вообичаено е луѓето да чувствуваат стрес, загриженост и страв, а психолошките реакции кај засегнатите индивидуи може да вклучат: страв од разболување или смрт; избегнување на посети на лекар поради страв од инфицирање; страв поради проблеми со егзистенцијата, неможност за работа во текот на изолацијата или поради губење на работата; страв од социјална изолација или карантин (пр. стигматизација кон лицата од засегнатите подрачја или високо ризичните професии); чувство на немоќ за заштита на блиските или страв од нивна загуба; страв од одвојување од блиските поради карантинот; чувства на беспомошност, здодевност, осаменост и

депресија поради изолацијата и страв од повторно доживување на слични искуства.

Но, кај здравствените работници експозицијата на работното место сама по себе е трауматична и тие се вбројуваат во високоризичните професии за инфицирање со SARS-CoV-2. Кај нив е можна експозиција и на други дополнителни стресогени фактори во текот на пандемијата, како што се: големи барања на работното место (продолжено работно време и зголемен број пациенти); сменска и ноќна работа; строги безбедносни мерки и оптоварување од употребата на личната заштитна опрема, физичка изолација, постојана будност и строги процедури; стресогени фактори од домашната средина; редуцирани капацитети (хумани и информациски) и повреда на моралот поради можен судир со етичкиот код и/или немање поддршка од претпоставените и/или авторитетите.

Присуството на постојан страв, загриженост, несигурност и стресогени фактори во текот на пандемијата со COVID-19 може да доведе до следниве долготрајни последици за заедницата и вулнерабилните индивидуи: нарушување на социјалната комуникација и економијата; драматичен пад во приходите; стигматизација и отфрлање од средината; лутина и агресија кон креаторите на политиките и експонираните работници; лутина и агресија кон децата, сопружниците, партнерите и членовите на фамилијата (пр. семејно насилство); можна недоверба во информациите кои се пласирани од авторитетите; одложување на здравствените услуги за пациентите со хронични болести и елективните хируршки интервенции; се почеста примена на телемедицината во пракса; како и можни релапси или други негативни последици поради недостапност на здравствените услуги кај лицата со нарушувања на менталното здравје или кај лицата со проблеми со злоупотреба на супстанции.

3.1 Актуелните студии од Институтот за медицина на трудот на Република Северна Македонија кои се во тек, се фокусирани на проблемот на здравјето на здравствените работници при што едната се однесува на употребата на личната заштитна опрема кај здравствените работници во текот на КОВИД-19 пандемијата, а другата на стресот на работа кај здравствените работници и КОВИД-19 на околу 1000 испитаници, која е во рамките на регионално истражување на Југоисточна Европа, координирано од Институтот.

Овие студии укажуваат на потреба за:
- креирање на предлог мерки и интервенции во здравствените установи со цел обезбедување и адекватна употреба на лична заштитна опрема со висок квалитет во насока на подобрување на безбедноста на работното

место преку Национална програма за заштита и унапредување на здравјето на здравствените работници која може да биде клучен елемент, како во превенцијата на КОВИД-19 кај здравствените работници, така и во подобрувањето на квалитетот на услугите за пациентите,

- анализа и евалуација на резултатите од истражувањето посветена на стресот на работа кај здравствените работници и изработка на мерки за унапредување на менталното здравје кај здравствените работници во текот на пандемијата со КОВИД-19,
- печатење и дисеминација на флаер за стресот поврзан со работата и синдромот на согорување во насока на зголемување на свесноста за овој проблем кај здравствените работници,
- подготвување, организација и реализација на едукативен семинар (онлајн вебинар) за темите кои се од клучен интерес за здравствените работници,
- организација и одржување на онлајн интерсекторски состанок со цел дисеминација на резултатите и заклучоците од спроведените истражувања, како и дефинираните предлог мерки и активности (со претставници од Министерството за здравство, Министерството за труд и социјална политика, синдикати, здруженија, комори на здравствени работници) и
- изработка на предлог - национална програма за заштита и унапредување на здравјето на здравствените работници.

- 3.2 Реализацијата на оваа програмска активност вклучува:
- подготовка на предлог мерки и интервенции во здравствените установи со цел обезбедување и адекватна употреба на лична заштитна опрема со висок квалитет,
 - анализа и евалуација на резултатите од истражувањето за стресот на работа кај здравствените работници и изработка на мерки за унапредување на менталното здравје кај здравствените работници во текот на актуелната пандемија,
 - печатење и дисеминација на флаер за стресот поврзан со работата и синдромот на согорување кај здравствените работници,
 - подготвување, организација и реализација на едукативен семинар (онлајн вебинари) за теми од интерес,
 - дисеминација на добиените резултати со клучните партнери од областа и
 - изработка на Предлог - национална програма за заштита на здравјето на здравствените работници.

Вид на активност	Количина	Цена (денари)	Вкупно

Подготовка на предлог мерки и интервенции во здравствените установи - фокус на личната заштитна опрема со висок квалитет	1	30.000,00	30.000,00
Анализа и евалуација на резултатите од истражувањето за стресот кај здравствените работници и изработка на предлог - мерки за унапредување на менталното здравје	1	40.000,00	40.000,00
Промотивен материјал	1.000 флаери (800 на македонски и 200 на албански јазик)	10,00	10.000,00
Подготвување, организација и реализација на (онлајн) едукативен семинар	1	20.000,00	20.000,00
Дисеминација на добиените резултати со организација и реализација на интерсекторски состанок	1	20.000,00	20.000,00
Изработка на Предлог - национална програма за заштита на здравјето на здравствените работници	1	60.000,00	60.000,00
Вкупно			180.000,00

Рок на извршување: ноември 2021 година

Извршител: ЈЗУ Институт за медицина на трудот на Република Северна Македонија, Колаборативен центар на СЗО од областа на медицината на трудот.

Индикатор: Доставен извештај до Министерството за здравство

Предвидени средства за реализација на активностите: 180.000,00 денари.

IV. За реализација на Националната годишна програма за јавно здравје во Република Северна Македонија за 2021 година потребни се следните средства по извршители прикажани во табела

Во зависност од степенот на реализација на активностите, финансиските средства може да се прераспределуваат помеѓу извршителите.

Финансиски средства за Националната програма за јавно здравје за 2021 година по извршители

	ЈЗУ	износ
1	Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија	20.904.480,00
2	Центар за јавно здравје - Штип	3.355.040,00
3	Центар за јавно здравје - Тетово	4.839.000,00
4	Центар за јавно здравје - Струмица	3.355.040,00
5	Центар за јавно здравје - Прилеп	3.613.120,00
6	Центар за јавно здравје - Скопје	7.484.320,00
7	Центар за јавно здравје - Куманово	4.580.920,00
8	Центар за јавно здравје - Охрид	3.613.120,00
9	Центар за јавно здравје - Кочани	3.355.040,00
10	Центар за јавно здравје - Битола	4.580.920,00
11	Центар за јавно здравје - Велес	4.839.000,00
A	Вкупно 1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11	64.520.000,00
12	Институт за медицина на труд - Скопје	180.000,00
13	Медицински факултет Скопје - Институт за епидемиологија со биостатистика и медицинска информатика	300.000,00
Б	Се вкупно A+B	65.000.000,00

Неизмирени обврски за 2020 година ќе се исплатуваат во рамките на планираните средства согласно донесениот буџет за 2021 година

Вкупните средства за реализација на оваа програма ќе се обезбедат од Буџетот на Република Северна Македонија за 2021 година во износ од 55.000.000,00 денари и од сопствени средства на Министерство за здравство во износ од 10.000.000,00 денари.

Исплатата на средствата по Програмата ќе се врши квартално од страна на Министерството за здравство, врз основа на доставените фактури и верифицирани извештаи.

Фактурирањето ќе се врши по утврдените програмски цени, на стандарден образец за фактура, објавен на веб страната на Министерството за здравство со извештај во прилог.

Следење на спроведувањето на Програмата ја врши Министерството за здравство и по потреба поднесува извештај до Владата на Република Северна Македонија.

V. Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 40-110/1
12 јануари 2021 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Северна Македонија,
Зоран Заев, с.р.